

ПОШУК МОДЕЛЕЙ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ ЗА УМОВ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

У 2017 році побачила світ колективна монографія "Антикризове управління національною економікою" за загальною редакцією доктора економічних наук, завідувача кафедри національної економіки та публічного управління ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" І.Й. Малого¹. За умов поширення невизначеності господарських перспектив, посилення глобальних викликів для розвитку національної економіки системне дослідження державного антикризового управління суперечностей розвитку економіки України бачиться вельми корисним і своєчасним.

Монографія складається з чотирьох розділів, до підготовки яких було залучено широке коло фахівців. Окрім потужного осередку досвідчених спеціалістів (10 докторів та 8 кандидатів економічних наук), у роботі взяли участь аспіранти і студенти, що надало можливість розглянути обрану проблему з різних ракурсів, очима різних поколінь.

Вагомість здійсненої наукової роботи обумовлюється шанобливим ставленням до методологічної бази. На думку авторів, низка системних суспільних трансформацій на рубежі ХХ–ХХІ століть потребує адекватного осмислення на таких методологічних засадах, які здатні долати лінійне мислення та лінійну екстраполяцію соціально-економічних тенденцій (с. 7). Становлення нової методології дослідники пов'язують з творчим розвитком синергетичного підходу, теоретичної спадщини німецької історичної школи, концепції сталого розвитку, відповідних напрямів інституціональної економіки. Під

¹ Антикризове управління національною економікою: монографія. За заг. ред. І.Й. Малого. Київ: КНЕУ, 2017. 368 с.

час пошуку шляхів подолання гострих макроекономічних проблем в Україні науковці замислилися про синтез досягнень політичної, правової, економічної, фінансової, соціальної, управлінської, екологічної та психологічної наук на підґрунті екуменічного (міждисциплінарного) підходу, з урахуванням принципу верифікації. На основі здійсненої методологічної розвідки узагальнено моделі та інструменти державного управління національною економікою (розділ 1).

Заслугує на увагу виокремлення особливостей державного управління національною економікою за умов макроекономічної нестабільності (розділ 2). Автори роблять наголос на монетарних важелях обмеження макроекономічної розбалансованості, ефективному управлінні державним боргом, застосуванні перевірених часом правил макроекономічної політики, обґрунтуванні стратегічних цілей і розробці прогнозів усталеного регіонального розвитку.

Викликає інтерес аналіз трансформацій публічного сектора економіки як осередку її стабілізації (розділ 3). Становлення економіки знань і новітніх форм публічно-приватного партнерства, децентралізація публічних фінансів, залучення світового (на прикладі Китаю) досвіду трансформації публічного сектора, на думку фахівців, можуть сприяти оздоровленню національної економіки і зміцненню її перед лицем глобальних викликів.

Пріоритетами антикризового управління українською економікою (розділ 4) визначено вчасне реагування уряду на мікросоціальні ризики нестабільності у контексті європейської інтеграції, забезпечення належної якості життя для громадян, успішну адаптацію національної адміністративної моделі до кращих світових стандартів, ефективне управління ресурсами у відповідь на ризики в різних секторах і галузях економіки.

Колективна наукова праця є інформаційно насиченою, містить модельні розрахунки, багато статистичного і наочного графічного матеріалу. Все це поживляє сприйняття основних авторських ідей, додає тексту динамічності, іноді навіть емоційності. Втім, монографія значно б виграла, якби автори сформуливали і надали після кожного розділу стислі змістовні

висновки за сутністю проведеного дослідження. Відсутня і післямова, що створює певну відкритість, незавершеність розв'язання проблеми антикризового управління національною економікою. Проте таке становище відповідає дійсності: пошуки моделі ефективного антикризового управління економікою тривають, і проведена авторами наукова робота створює підстави для широкої суспільної дискусії. В цьому сенсі вона заслуговує на пильну увагу з боку представників різних суспільних кіл. Матеріали монографії будуть вельми корисними не тільки для науковців-економістів, фахівців публічного управління та адміністрування, працівників державних і муніципальних органів управління, але й для студентів вищих навчальних закладів, політичних діячів, представників громадськості, всіх небайдужих до долі української державності на засадах усталеного економічного розвитку.

Тетяна Артѳома,

*доктор економічних наук;
головний науковий співробітник
відділу економічної теорії ДУ "Інститут
економіки та прогнозування НАН України".*

SEARCH FOR MODELS OF EFFECTIVE MANAGEMENT OF NATIONAL ECONOMY UNDER CONDITIONS OF SOCIAL CHALLENGES

Tetiana Artomova, Doctor of Economics, Principal Researcher of the Department of Economic Theory, Institute for Economics and Forecasting of NAS of Ukraine